

ZSIDÓ FERENC

Laskák

LASKA LAJOS NEMZETFÉLTŐ ÉTVÁGYA

Laskát mindig elszomorították a népe fogyására vonatkozó adatok, információk. Hogy Magyarország lakossága 1990 óta folyamatosan csökken – annak ellenére, hogy az elcsatolt területekről szép számban vándoroltak be „hazavágyó” nemzettársak. Hogy Erdélyben tíz év alatt háromszázezerrel lett kevesebb a magyarok száma, s hogy a Vajdaságban is, jaj! Hát mi lesz ezzel a parányi néppel? Valóban alkonya közeledik? Tényleg eltűnik az őt körülvevő szláv tengerben? Csak emléke marad, ha marad?

Több ízben töprengett azon, hogy lehet, hogy e nép fiai nem ismerik föl a végveszélyt, s nem szedik össze magukat, egyre-másra gyermeket csinálva. Ilyenkor mindig patetikus hangulatba került, szeme megtelt könnyel, s olyan mondásokat parafrázálgatott, hogy Erdély azé lesz, aki teleszüli; az anyák kell megnyerjék ezt a csatát.

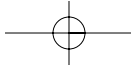
Nemzetféltő aggodalmában már majdnem egészen búsba facsarodott a feje, amikor egy napon számára meglepő információhoz jutott, s miután értelmezte, megnyugodott: évről évre nő a felnőtt lakosság átlag kilószáma, egyre kövérebbek vagyunk. Tehát számszerűségünkben fogyunk, de kiló szempontjából nagyon ott vagyunk a szeren – ujjongott Laska. Amennyivel kevesebben leszünk, annyival nagyobb a súlyunk, tehát végeredményben nincs veszteség! Lehet, hogy tizenötmillió magyar helyett húsz év múlva csak tizenöt lesz, de tömegében nem fog csökkenni, tehát a kompenzálás megtörténik. Hisz ez a fontos: a tömeg, a masszív jelenlét, bólogatott Laska, és erőt véve magán megevett még tíz palacsintát.

LASKA LAJOS SZTÁROL

Akkoriban nagy mindenki meg volt örülve XY sztárért. Mindenki őt kívánta látni, hallani. Bármilyen vele kapcsolatos információra, történetre, pikáns pletykára ráharaptak. Laska Lajos is. Magazinokból kivágott képeit sok ezren gyűjtötték, a hálszobák falai az ő posztereivel volt kitapétázva. Imádták őt, bálványozták.

Egyszer csak felröppent a hír, hogy egyik neves, nagy nézettségű kereskedelmi tévécsatorna élőben közvetíti XY sztár alvását. Ez igen, szenzáció! Az emberek felfokozott várakozással ültek le a tévé elé azzal a meggyőződéssel, hogy katartikus élményben lesz részük. Laska még szokásos mogyoróadagjáról is lemondott, hogy semmi se vonja el a figyelmét a lényegről.

És megkezdődött a közvetítés! A várakozás elfojtott izgalma sosemvolt áhítatlan oldódott fel. A képernyő mély feketeséget mutatott. A sötétségben egy emberi lény egyenletes szuszogása hallatszott. Így csak Ő tud lélegezni, ujjongott Las-

ka, ezer közül is felismerném! Hálát adott a fennvalónak, hogy részese lehet ennek a csodának. Igen, ott a nagy sztár fekszik, és én egyenes adásban érezhetem át az alvását!

És Laska (akárcsak mások) nyolc órán át maximális figyelemmel tapadt a képernyőre, arra gondolva, hogy milyen szép is a sötétség, ha XY sztár alszik mögötte.

L A S K A L A J O S É S A M A I P R Ó Z A

Amikor közölték vele, hogy a mai történet önmagát írja, Laska leült. Ez esetében vélemény-nyilvánítást jelentett. Aztán nevezhetnékje támadt, mert elképzelt egy történetet, amelyik lusta, melyet nem-írója hiába unszol, ő csak nem akarja befejezni magát. A nem-író erre megőrül, esetleg öngyilkos lesz. De a nemzet nem fogja meggyászolni, mert ő nem író. A léha történet pedig élheti tovább haszontalan, gyilkos (?) életét, az sincs, aki felelősségre vonja.

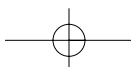
Utána egy olyan történetre gondolt, amelyik (aki?) gyorsan, korrektül megírja magát, nem-írója kiadatja, büszkélkedik vele, karriert csinál magának. Igen ám, de éjszaka kísérteni kezd a történet, hogy te, ember, idegen tollakkal ékeskedsz... Ekkor a nem-írót gyötörni kezd a lelkiismeret-furdalás, és véget vet életének.

Ekkor Laska már hahotázott – bármennyire tragikus volt is a helyzet –, mert beugrott neki a harmadik lehetséges változat: a történet befejezi magát, átéli a siker boldog perceit, de aztán a tétlenség egyre jobban kezdi nyomasztani, a befejezettség tényén nem tud változtatni, életének értelmét nem találja, és öngyilkos lesz. Nem-írója halála után megpróbálja rekonstruálni az elveszetteket, de persze nem boldogul, a kritikusok és a közönség (aki a történet öngyilkosságáról mit sem tud) pedig fanyalogni kezd. Ez a szinte-író önérzetét sérti, visszavonul, elhallgat, de drasztikusabb változatok sincsenek kizárva.

És ekkor Laska már nagyon örül, hogy ő nem író (figyelem: nem nem-írót mondtam!). Az csak nagy későre jut eszébe – mivel könnyen befolyásolható ember –, hogy léteznek még olyan történetek is, melyek nem önmagukat írták. Ekkor elrohan a könyvtárba, s kér két olyan történetet, melynek írója van, s kettőt olyant, amelyek önmagukat írták – az összehasonlítás céljával. Sajnos a könyvtáros értetlenül néz rá, majd kineveti, ezért Laskának elmegy a kedve az egészről. Többé nem mer, nem tud, nem akar kézbe venni egyetlen történetet sem.

L A S K A - P L E T Y K A

Laska egyszer azon kapta magát, szomorkodik amiatt, hogy túlságosan szürke, észrevétlen emberré vált, aki mellett csak úgy elmennek az emberek, akiről legalább még egy ízes pletyka sem kering. Ezen változtatni kell, döntötte el. Gondolt egy merészet, átsétált a szomszédba, ott csodálkozva fogadták, hisz nem volt szokása a szomszédolás, leült, meg sem várta, hogy hellyel kínálják, majd fojtott, síri hangon előadta: megverte a feleségét, s ne csodálkozzanak, ha az elkövetkező napokban veszekedni hallják őket, mert válnak. Ezt el kellett mondanom, tette

hozzá még magyarázkodóan, mert a szomszéd az szomszéd, ugye; azok együttérzően bólogattak, Laska pedig távozott.

És leste a hatást, az eredményt. Legnagyobb megdöbbenésére semmilyen szóbeszéd nem kapott lábra, pedig – gondolta dohogva – legalább a verekedés jelenetét milyen szépen ki lehetett volna színezn!

Várt néhány napig, egyre csalódottabban. Aztán megrázta magát, hogy csak azért sem, nem adom fel; újra átment a szomszédba, ezúttal derűsen mosolyogva elmesélte, hogy sikerült kibékülniük a feleségével, és együtt maradnak.

Másnap, legnagyobb megkönnyebbülésére beindult a pletyka, hogy válnak...

LASKA LAJOS ÉS A NEVE

Egy napon Laska arra ébredt, hogy bosszantja a neve. Mit bosszantja: idegesíti! Nevének pusztán kimondására felállott a szőr a hátán. Istenem, Istenem, mért születtem én Laskának?, jajongott keservesen. Röhejes ez a név, kissé hebehurgyának tüntet fel. Azt hihetik rólam, palimadár vagyok, buggyant meg ilyesmik. Szörnyű! Olyanok, mint én, még sokan vannak, de minnek kell nekem a nevemmel is hirdetni laskai mivoltomat? Laska Lajos. Az én hibám a nevem. Elég bemutatkoznom, hogy a másokban megszülessen a döntés, na én ezzel nem akarok közelebbi ismeretségbe kerülni. Hacsak nem azért, hogy röhöghessen rajtam. Pedig nem is vagyok mindig röhejes, bizisten. A minap például kerek három percig nem voltam! Sajnos, akkor is azt hitték, direkt csinálom, s akkor pedig cö-cö! Tudják, mint Karinthy esetében...

Ült, búsongott magában Laska, kárhoztatta a nevét, aztán azt, aki világra hozta. Végül rájött, jobb, ha erényt kovácsol „hibájából”. Mert, ugyebár, ő egy remek Laska Lajos, aki – mint neve is mutatja –, kissé buggyant, hebehurgya, komolykodva is palimadár, de ki az a Zsidó Ferenc?

